

[Hans Hansen.]

udtalt et år før eller efter en grundlovsændring. Derimod kan jeg nok forstå, at det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen er blevet lidt irriteret over at blive mindet om, hvorledes hans partifælle, sognerådsformand Piper, har udtalt sig om sociale spørgsmål. Jeg brugte disse udtalelser for at klarlægge, hvorfor der i socialdemokratiet var en så stærk modstand mod landstinget, og at denne modstand medførte, at socialdemokratiet fremsatte sit ændringsforslag til det da foreliggende grundlovsforslag, hvori vi foreslog etkammersystem og 21 års valgretsalder.

Efter at jeg i mit første indlæg havde omtalt landstingets synder, sagde jeg, at jeg af hensyn til tiden skulle afholde mig fra at bringe flere eksempler, men da det nu har vist sig under forhandlingerne, at der er interesse for disse udtalelser, og vi også har god tid til denne første behandling, skal jeg gerne komme med nogle flere eksempler til oplysning om det daværende landstingsflertals stilling.

I 1925—26 forringede landstinget regeringens forslag om bekæmpelse af arbejdsløsheden. Landstinget forringede de af regeringen stillede ændringsforslag til arbejdsløshedsloven. I samlingen 1929—30 forkastede landstinget det af folketinget vedtagne forslag om hjælp til arbejdsløse. Et forslag om midlertidigt tillæg til alders- og invalide-arentnydere samt kronisk syge blev standset i landstinget. I samlingerne 1931—34 blev lærlingeloven gennem flere samlinger hvert år begravet i landstinget. I 1935—36 standsede landstinget den i folketinget vedtagne huslejlov, forslaget om ekstraordinær arbejdsløshedshjælp, forslaget om tugthuslovens ophævelse og forslaget om beskæftigelse af langvarigt arbejdsløse. Det var også landstinget, der, så længe det var muligt, fastholdt den lange opholdsbestemmelse i den kommunale valglov, en bestemmelse, der så afgjort var vendt mod arbejderne, da det er dem, der oftest må flytte fra sted til sted for at kunne tjene det daglige brød.

Hermed har jeg på den givne foranledning suppleret de i mit første indlæg givne oplysninger om den arbejderfjendske stilling, som det daværende flertal i landstinget har indtaget overfor en række spørgsmål.

Da det ærede medlem hr. Halfdan Hen-

driksen omtalte grundlovsforslagets § 85, henstillede det ærede medlem til justitsministeren, at reglerne for pengefideikommisserne blev ændret, idet det ærede medlem gjorde opmærksom på, at kvinder er udelukket fra at få del i visse pengefideikommissar. Det ærede medlem ønsker på dette område at gennemføre en nyordning, der stiller kvinder og mænd lige, men hvorfor vil det ærede medlem da ikke have, at kønnene skal være ligeberettigede, når det gælder tronfølgen?

Det ærede medlem hr. Federspiel talte om det foreliggende forslags § 19, stk. 3, hvori bestemmelsen om det udenrigspolitiske nævn grundlovsfæstes, og mente, det kunne volde vanskeligheder for en udenrigsminister at underskrive internationale overenskomster, når man nu grundlovsfæster bestemmelsen om det udenrigspolitiske nævn. Men som jeg sagde i mit første indlæg, har denne bestemmelse været gældende siden 1923. Det er altså en 30 år gammel bestemmelse, man nu grundlovsfæster. Mener det ærede medlem hr. Federspiel virkelig, at det i udlandet skulle være ukendt, at vi i 30 år har haft en sådan lov?

Det ærede medlem hr. Stegger Nielsen omtalte i forbindelse med § 89 i det foreliggende forslag, at han hellere ville have en 45 pct.s regel end en 40 pct.s regel, og fremhævede desuden de gamle grundlovsfædres klogskab og smukke sprog. Jeg tror, det ærede medlem må have glemt, at hverken grundloven af 1849 eller grundloven af 1866 indeholdt bestemmelse om folkeafstemning ved grundlovsændring.

Jeg mener, at tiden nu må være inde til, at vi efter denne tre dages debat bør lade forslaget videre behandling ske i et udvalg.

Stensballe: Jeg vil blot gøre den ærede ordfører hr. Hans Hansens sidste ord til mine. Efter den lange debat, der nu har været ført her, tror jeg, forhandlingerne bør føres videre i udvalget; det gælder om at få udvalgsarbejdet i gang og få det afsluttet så betids, som meningen var.

Jeg har ingen egentlige bemærkninger at gøre. Jeg kan sige, at for mig vil arbejdet i udvalget komme til at gå ud på at søge, hvis det er muligt, at få sådanne ændringer ind i forslaget, at så mange vælgere som muligt kan tækkes derved og stemme for forslaget.